

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2022 թվականի նոյեմբերի 15-ի թիվ 195-Ն որոշման

«Հավելված 14

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի
փետրվարի 9-ի թիվ 39-Ն որոշմամբ հաստատված
«Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության
հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ի

ԳԼՈՒԽ 1

ԲԱՆԿԻ ՇԱՀՈՒՅԹԻ՝ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Բանկի չբաշխված շահույթը ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնասի և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնասի դրական հանրագումարն է:
2. Բանկի չբաշխված շահույթը ներառվում է առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի կազմում՝ սույն հավելվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ հաշվի առնելով սույն գլխի 4-րդ և 5-րդ կետերով սահմանված պահանջները:
3. Բանկի չբաշխված շահույթը առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի կազմում ներառվում է հետևյալ բանաձևով հաշվարկված չափով՝

$$\text{Շ} = \text{Շահույթ} - \text{ՎՀՇ}$$

որտեղ՝

Շ-ն – առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի կազմում ներառվող չբաշխված շահույթի մեծությունն է,

Շահույթ-ը – նորմատիվային կապիտալի հաշվարկման պահի դրությամբ չբաշխված շահույթն է,

ՎՀՇ-ն – տվյալ տարվա ընթացքում վճարման ենթակա հավանական շահաբաժինների չափն է, որը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\text{ՎՀՇ} = \text{Max} ((\text{Շահույթ} + \text{ՇԲ}) * \text{Բաշխման դրույք} - \text{ՇԲ} ; 0),$$

որտեղ՝

ՇԲ –ն – տվյալ տարվա ընթացքում արդեն վճարված շահութաբաժինների չափն է (առկայության դեպքում),

Բաշխման դրույք–ը – հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\text{Բաշխման դրույք} = \text{Max} (\Gamma_{-1} ; (\Gamma_{-1} + \Gamma_{-2} + \Gamma_{-3})/3),$$

որտեղ՝

Γ_i ($i=1,2,3$) – տվյալ տարվան անմիջապես նախորդող i -րդ տարվա Բաշխման դրույքն է, որը ցույց է տալիս, թե i -րդ տարվա հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում բանկի շահույթի (նախորդող տարվա վերջին օրվա դրությամբ բանկի չբաշխված շահույթի և տվյալ տարվա զուտ շահույթի գումարի) որ մասն է փաստացի վճարվել շահութաբաժինների տեսքով:

4. Այն դեպքում, երբ բանկի կողմից շահութաբաժնի բաշխումից հետո գումարը մինչև տվյալ բաշխման օրացուցային տարվա ավարտը ուղղվել է բանկի առաջին մակարդակի կապիտալի տարր(եր)ի (բացառությամբ՝ չբաշխված շահույթի կամ վնասի) համալրմանը, ապա սույն գլխի 3-րդ կետով նախատեսված բաշխման դրույքի հաշվարկում փաստացի վճարված շահութաբաժնի գումարից տվյալ գումարը նվազեցվում է:
5. Այն դեպքում, երբ բանկը խախտում է կամ վճարման ենթակա հավանական շահաբաժինների նվազեցման դեպքում կարող է խախտել «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող առևտրային բանկերի կապիտալի համարժեքության նորմատիվի սահմանաչափից բարձր շեմերի սահմանման և հաշվարկման կարգի» համաձայն սահմանված համախմբված շեմը, ապա բանկը ամբողջությամբ կամ մասնակի նվազեցնում է վճարման ենթակա հավանական շահաբաժինների չափը (ՎՀՇ) համապատասխանաբար մինչև խախտման վերացումը կամ մինչև բանկի կապիտալի համարժեքության նորմատիվի սահմանաչափը հավասարվի համախմբված շեմին:

ԳԼՈՒԽ 2

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԿԱԴԻՏԱԼԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՐԿԱՐԱԺԱՄԿԵՏ ՍՏՈՐԱԴԱՍ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՆԵՐԱՌԵԼՈՒ ՀԱՇՎԱՐԿ

Բանկի կողմից ներգրավված երկարաժամկետ ստորադաս փոխառությունները երկրորդ մակարդակի կապիտալի կազմում ներառելիս օրական ամորտիզացվում են՝ սկսած դրանց մարման օրվան նախորդող հինգերորդ տարվա առաջին օրվանից և բանկի երկրորդ մակարդակի կապիտալի կազմում ներառվող ստորադաս փոխառության չափը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$U\Phi_l = \frac{U\Phi}{O} * UO$$

Որտեղ՝

$U\Phi_l$ – ստորադաս փոխառության՝ երկրորդ մակարդակի կապիտալի կազմում ներառման ենթակա չափն է,

$U\Phi$ – ստորադաս փոխառության մայր գումարն է՝ մարման օրվան նախորդող 5-րդ տարվա առաջին օրվա դրությամբ,

O – մարման օրվան նախորդող 5-րդ տարվա առաջին օրվանից մինչև մարման օրն ընկած ժամանակահատվածի օրացուցային օրերի քանակն է,

UO – տվյալ օրվա դրությամբ՝ ստորադաս փոխառության մինչև մարում մնացած օրերի քանակն է:

Դեպք 1.

Դիցուք՝ բանկը 15/11/2020 թվականին ներգրավել է 10.000 միավոր երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն 8 տարի մարման ժամկետով և փոխառությունն ամբողջությամբ պետք է մարվի 15/11/2028 թվականին:

Այս դեպքում՝ փոխառության սկզբնական մարման օրը 2028 թվականի նոյեմբերի 15-ն է և նախորդող 5-րդ տարին է 2023 թվականի նոյեմբերի 15-ը, արդյունքում, բանկը պետք է 2023 թվականի նոյեմբերի 15-ից իր երկրորդ մակարդակի կապիտալը նվազեցնի օրական ամորտիզացնելու միջոցով (տե՛ս Աղյուսակ 1-ը):

Աղյուսակ 1

Ամսաթիվ	Փոխառության մայր գումար	Նորմատիվի հաշվարկին	Ամորտիզացիայի չափ	Մարվող գումար	Նշումներ
---------	----------------------------	------------------------	----------------------	------------------	----------

		մասնակցող մաս			
15/11/2020	10,000.00	10,000.00	-		փոխառության ներգրավման օր
.....					
15/11/2021	10,000.00	10,000.00	-		
.....					
15/11/2022	10,000.00	10,000.00	-		
.....					
15/11/2023	10,000.00	9,994.53	5.47		սկզբնական մարման օրվան նախորդող 5- րդ տարվա 1- ին օր
16/11/2023	10,000.00	9,989.05	10.95		
17/11/2023	10,000.00	9,983.58	16.42		
.....					
13/11/2028	10,000.00	10.95	9,989.05		
14/11/2028	10,000.00	5.47	9,994.53		
15/11/2028	10,000.00	-	-	10,000.00	Ամբողջական մարման օր

Դեպք 2.

Դիցուք՝ բանկը 15/11/2020 թվականին ներգրավել է 10.000 միավոր երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն 5 տարի մարման ժամկետով և փոխառությունն ամբողջությամբ պետք է մարվի 15/11/2025 թվականին:

Այս դեպքում՝ փոխառության սկզբնական մարման օրը 2025 թվականի նոյեմբերի 15-ն է և արդյունքում, բանկը պետք է 2020 թվականի նոյեմբերի 15-ից իր երկրորդ մակարդակի կապիտալը նվազեցնի օրական ամորտիզացնելու միջոցով (տե՛ս Աղյուսակ 2-ը):

Աղյուսակ 2

Ամսաթիվ	Փոխառության մայր գումար	Նորմատիվի հաշվարկին մասնակցող մաս	Ամորտիզացիայի չափ	Մարվող գումար	Նշումներ
15/11/2020	10,000.00	9,994.53	5.47		փոխառության ներգրավման օրն է, ինչպես նաև սկզբնական մարման օրվան նախորդող 5-րդ տարվա 1-ին օրը
16/11/2020	10,000.00	9,989.05	10.95		
17/11/2020	10,000.00	9,983.58	16.42		
18/11/2020	10,000.00	9,978.11	21.89		
19/11/2020	10,000.00	9,972.63	27.37		
20/11/2020	10,000.00	9,967.16	32.84		
.....					

10/11/2025	10,000.00	27.37	9,972.63		
11/11/2025	10,000.00	21.89	9,978.11		
12/11/2025	10,000.00	16.42	9,983.58		
13/11/2025	10,000.00	10.95	9,989.05		
14/11/2025	10,000.00	5.47	9,994.53		
15/11/2025	10,000.00	-	-	10,000.00	Ամբողջական մաքման օր